

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/97/2019
Identifikačné číslo spisu: 1114215465
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1114215465.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: MINOKA s.r.o. so sídlom Most pri Bratislave č. 241, IČO: 31 319 416 zast. JUDr. Jindřichom Stoszekom, advokátom so sídlom Černyševského 26, Bratislava, proti žalovanému: HN Real s.r.o. so sídlom Tvarožkova 5, Bratislava, IČO: 46 819 941, zast. Čarnogurský ULC s.r.o. so sídlom Tvarožkova 5, Bratislava o odporovacej žalobe o neúčinnosť právnych úkonov - vyhlásenie vkladateľa o vložení nehnuteľnosti do majetku právnickej osoby a o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 32Cb/62/2014, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Cob/68/2019-271 z 13. mája 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením č. k. 32Cb/62/2014-193 z 08. novembra 2018 zamietol návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a sporovým stranám nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že podstata žalobcových argumentov v prospech nariadenia zabezpečovacieho opatrenia spočívala v obave žalobcu z nevykonalnosti práva priznaného rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 54Cb/91/2006-626 z 10. mája 2012, ak sa bude realizovať dobrovoľná dražba z titulu zákonného záložného práva ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Po preskúmaní návrhu okresný súd dospel k záveru, že žalobca podaným návrhom prípustnosť a opodstatnenosť jeho nariadenia neosvedčil, keď podľa jeho názoru žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal, že by exekúcia bola ohrozená. Zo skutočnosti, že majetok žalovaného - byt č. XX bude speňažený v dobrovoľnej dražbe nie je možné usúdiť, že prípadný výkon súdneho rozhodnutia bude znemožnený, nakoľko v danom prípade dôjde k transformácii nehnuteľnosti na finančné prostriedky, čo samé o sebe neznamená, že by exekúcia bola ohrozená. Pre úplnosť uviedol, že pohľadávka ostatných vlastníkov

bytov a nebytových priestorov predstavuje zhruba 19.000,- Eur, čo vzhľadom k hodnote bytu a žalobcovej pohľadávke znamená, že nie je nepravdepodobné, že žalobcova pohľadávka by mohla byť uspokojená. Zároveň skonštatoval, že žalobca žiadal zriadiť záložné právo na nehnuteľnosť patriacu do vlastníctva právnickej osoby, voči ktorej žalobca nemá právoplatným súdnym rozhodnutím priznanú pohľadávku, pričom obmedzenie žalovaného na výkone jeho vlastníckych práv by bolo v rozpore s právnymi predpismi a ústavnými princípmi. Predmetom súdneho konania vedeného pod sp. zn. 32Cb/62/2014 je určenie neplatnosti vkladu nehnuteľnosti - bytu č. XX spoločnosťou GENE Group, s.r.o. do majetku žalovaného. Súd prvej inštancie mal za to, že rozhodnutím o zriadení záložného práva by prejudikoval konečné rozhodnutie v tomto spore, nakoľko obmedzením žalovaného na jeho vlastníckom práve by de facto dal za pravdu žalobcovi, že žalovaný nie je oprávnený vykonávať vlastnícke právo k tejto nehnuteľnosti. Nakoľko žalobca súdu nijakým spôsobom nepreukázal skutočnosť, že by bol ohrozený budúci výkon súdneho rozhodnutia najmä s poukazom na to, že súd pri nariadovaní zabezpečovacieho opatrenia nemôže vychádzať len z tvrdení, resp. domnienok žalobcu, súd prvej inštancie tento návrh zamietol.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením č. k. 4Cob/68/2019-271 z 13. mája 2019 odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vyhovel a zriadil záložné právo na nehnuteľnosť žalovaného - byt s príslušenstvom č. XX na X. poschodí, vchod XX bytového domu na Č. ulici č. XX, N., súp. č. XXXX na pozemkoch parc. reg. „C“ XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX zapísaného na LV č. XXXX pre k.ú. A., obec N., m.č. A., okres N. X, vrátane k bytu prislúchajúceho podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v podiele 13843/481649 na zabezpečenie pohľadávky žalobcu z titulu rozsudku Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 54Cb/91/2006 zo dňa 10. mája 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Cob/431/2012 zo dňa 04. októbra 2013. Naliehavosť právneho záujmu na nariadení zabezpečovacieho opatrenia podľa odvolacieho súdu spočívala v tom, že správca bytového domu sa vzhľadom na skutočnosť, že vlastník bytu - žalovaný nevykonáva zálohové platby na úhradu nákladov spojených s užívaním bytu, pričom dlh žalovaného prevýšil umu 19.000,- Eur, rozhodol o vykonaní dražby bytu č. XX na základe zákonného záložného práva ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov. V prípade realizácie dobrovoľnej dražby bude výťažok dražby vyplatený ostatným vlastníkom bytov a nebytových priestorov a zvyšok žalovanému. Ten sa týmto spôsobom zbaví svojho jediného majetku, z ktorého by mohli byť uspokojené nároky žalobcu. Z uvedeného dôvodu má žalobca obavu, že exekúcia bude ohrozená a žalobcovi by hrozila ťažko napravitelná ujma - došlo by k zmareniu nariadeného predbežného opatrenia zapísaného na LV. Žalobca svoje tvrdenia o existencii pohľadávky preukázal najmä exekučným príkazom na sumu 255.143,68 Eur vydaným v rámci exekučného konania č. EX/828/2014 na základe vykonateľného exekučného titulu, a to rozsudku Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 54Cb/91/2006 z 10. mája 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/431/2012 zo dňa 04. októbra 2013 voči povinnému GENE Group s.r.o. Vzhľadom na poskytnutie čo najrýchlejšej ochrany práv žalobcu, súd pri nariadení zabezpečovacieho opatrenia vychádza iba z tvrdení žalobcu, ktorý osvedčuje základné skutočnosti svojho nároku, pričom osvedčenie musí byť dostatočne presvedčivé. V tomto smere je preto názor súdu prvej inštancie nesprávny. Vo vzťahu k námietke žalovaného, že hodnota nehnuteľností, na ktoré bolo zriadené záložné právo je v zjavnom nepomere k výške zabezpečovanej pohľadávky, odvolací súd uviedol, že žalobca osvedčil, že dlžník sa zbavil jediného majetku, ktorý mal, a preto je zriadenie zabezpečovacieho opatrenia na tento majetok primerané. Zároveň uviedol, že ak prípadné súdne konanie nie je doposiaľ skončené, nemožno prejudikovať rozhodnutie súdu. Samotná skutočnosť, že prebieha konanie o odporovateľnosti právneho úkonu neznamená a ani nesleduje zabezpečenie pohľadávky žalobcu. Vo vzťahu k námietke žalovaného, že nemožno zriadiť záložné právo na nehnuteľnosť patriacu do vlastníctva právnickej osoby, voči ktorej žalobca nemá právoplatným súdnym rozhodnutím priznanú pohľadávku, poukázal na ustanovenie § 344 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), z ktorého vyplýva, že ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie. V zmysle uvedeného súd môže nariadiť vo vzťahu k tretej osobe (ktorá nie je žalovaná vo veci samej) nielen neodkladné opatrenie, ale tiež zabezpečovacie opatrenie. Nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu žalobca osvedčil existenciu obavy z ohrozenia budúceho možného výkonu súdneho rozhodnutia v prípade úspechu odporovacej žaloby, v

zmysle § 388 C.s.p. zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vyhovel.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. keď mal za to, že odvolací súd absolútne znehoval ustálenú rozhodovaciu prax, upravujúcej kedy (ne)možno hovoriť o vymáhateľnej pohľadávke majúcej už kvalitu judikovaného práva. Poukázal na záver uznesenia sp. zn. 6Cdo/253/2012 zo dňa 17. decembra 2013, ktorým sa najvyšší súd odklonil od záveru vyjadreného v R 44/2001, keď podľa názoru senátu 6 C je pod vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka potrebné rozumieť takú pohľadávkou, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno vykonať exekúciu. Podľa dovolateľa je možné zriadiť zabezpečovacie opatrenie výhradne za situácie, ak existuje určitá pohľadávka určitého veriteľa. Medzi žalobcom a žalovaným neexistoval a ani neexistuje žiadny záväzkový vzťah, na základe ktorého by bolo možné konštatovať existenciu určitej pohľadávky a teda aj konštatovanie možnej obavy z ohrozenia exekúcie. Žalobca nepredložil žiadny dôkaz, ktorým by preukázal, že žalovaný vykonával alebo by mal vykonať úkony smerujúce k ohrozeniu akejkoľvek exekúcie. Odvolací súd sa napokon svojím rozhodnutím odklonil aj od ustálenej rozhodovacej praxe, keď zriadením záložného práva na predmetnú nehnuteľnosť v podstate prejedlikoval rozhodnutie vo veci samej v konaní o odporovateľný právny úkon, čo je v rozpore s princípmi právneho štátu. Podľa názoru dovolateľa je ustáleným právnym záverom najvyšších súdnych autorít, že v súlade s § 343 ods. 1 C.s.p. možno zabezpečovacie opatrenie zriadiť výhradne na majetku dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa. Odvolací súd tak vec nesprávne právne posúdil. Odvolací súd prejedlikovaním rozhodnutia vo veci samej, kedy z obsahu výroku napádaného uznesenia krajského súdu možno prijať záver, že súd považuje žalovaného za dlžníka žalobcu, poskytol ochranu pochybnému nároku žalobcu, pretože úkon vkladu bytu do základného imania žalovaného spoločnosťou GENE Group s.r.o. bol uskutočnený v čase spornej a neprávoplatnej pohľadávky. S poukazom na uvedené skutočnosti žalovaný navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C.s.p. je v prípadoch zabezpečovacích opatrení v zmysle § 357 písm. d/ C.s.p. vylúčená. Žalobca preto navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie žalovaného odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom (§ 419 a § 421 C.s.p.).

6. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj opodstatnený; pre opačný prístup nedáva Civilný sporový poriadok podklad v žiadnom z jeho ustanovení. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť až k posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané; pokiaľ by dovolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3ECdo/154/2013 z 26. mája 2015).

7. Podľa ustanovenia § 419 C.s.p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je

dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Podľa § 421 ods. 2 C.s.p. dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

10. Podľa § 357 písm. d/ C.s.p. odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

11. V zmysle § 421 ods. 2 C.s.p. dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ C.s.p., vrátane uznesenia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia (§ 357 písm. d/ C.s.p.). Z uvedeného vyplýva, že dovolanie žalovaného proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o zabezpečovacom opatrení nie je prípustné.

12. Z uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovaného je procesne neprípustné; vzhľadom k tomu jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p.

13. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.